

NÂNG CAO Ý THỨC CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY

Trương Tất Thắng¹

Tóm tắt. Sinh viên là nguồn lực trí tuệ chủ yếu của quốc gia, là lực lượng quan trọng, đóng vai trò then chốt trong việc bảo vệ thành quả cách mạng của dân tộc và xây dựng phát triển đất nước. Do đặc điểm của tuổi trẻ, đang trong thời gian học tập, rèn luyện nên ý thức chính trị có vai trò đặc biệt quan trọng đối với định hướng phấn đấu của sinh viên. Bài viết tập trung nhận diện các biểu hiện và những yếu tố tác động đến ý thức chính trị của sinh viên, từ đó đưa ra những giải pháp nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên.

Từ khóa: Ý thức chính trị, sinh viên, đại học, giải pháp.

1. Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi trọng vai trò của thanh niên, đặc biệt là sinh viên trong xây dựng và bảo vệ tổ quốc, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cộng sản Việt Nam. Ý thức chính trị có vai trò hết sức quan trọng, góp phần phát huy sự chủ động, sáng tạo và hành động chính trị tích cực của sinh viên Việt Nam. Hiện nay, ý thức chính trị của sinh viên không chỉ tuân theo quy luật nội tại vốn có mà còn chịu sự tác động của những yếu tố khác, như: quá trình toàn cầu hóa, tình hình kinh tế, chính trị - xã hội của đất nước, chất lượng giáo dục ý thức chính trị...

Những năm qua, Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng như các trường đại học rất quan tâm đến công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên. Vì vậy, ý thức chính trị của sinh viên nhìn chung được nâng lên. Sinh viên tích cực trong học tập lý luận chính trị, bồi dưỡng thể giới quan khoa học, nhân sinh quan, lý tưởng và đạo đức cách mạng. Nhiều sinh viên nhận thức sâu sắc trách nhiệm của mình đối với Tổ quốc, ra sức học tập, rèn luyện để trở thành người chủ tương lai của đất nước; tích cực hưởng ứng, tham gia các phong trào đoàn hội. Bên cạnh những kết quả đạt được, ý thức chính trị của sinh viên cũng như công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên hiện nay còn có những hạn chế nhất định. Do nhiều nguyên nhân khác nhau như diễn biến phức tạp của tình hình thế giới và trong nước, những tác động của mặt trái cơ chế thị trường, hạn chế về nhận thức cũng như đặc điểm tâm lý lứa tuổi, nên ở một bộ phận sinh viên có những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Một số sinh viên ngại học lý luận chính trị, nhìn nhận, đánh giá sai lệch các vấn đề chính trị xã hội, ít quan tâm đến tình hình chính trị trong nước và quốc tế, thiếu tích cực hưởng ứng, tham gia các phong trào, hoạt động chính trị xã hội [6].

Làm thế nào để trang bị cho sinh viên trình độ nhận thức sâu sắc về những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, để sinh viên có tình cảm chính trị đúng đắn, để giúp sinh viên nhận diện và đấu tranh trước những quan điểm sai trái, thù địch, ý thức trách nhiệm của mình trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nhiệm vụ vô cùng quan trọng.

Ngày nhận bài: 07/01/2025. Ngày chỉnh sửa: 18/02/2025. Ngày nhận đăng: 24/02/2025.

¹Trường Đại học Phòng cháy Chữa cháy

Tác giả liên hệ: Trương Tất Thắng. Địa chỉ e-mail: truongtatthang@gmail.com

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Những biểu hiện ý thức chính trị của sinh viên

Ý thức chính trị là một trong những hình thái ý thức xã hội, phản ánh các quan hệ chính trị, kinh tế, xã hội trong xã hội có giai cấp; là sự biểu hiện giữa các giai cấp, các dân tộc và các quốc gia, cũng như thái độ của các giai cấp, tầng lớp đối với quyền lực nhà nước. Ý thức chính trị hình thành khi xuất hiện giai cấp và nhà nước. Nói đến ý thức chính trị của mỗi cá nhân là nói đến sự nhận thức về những vấn đề liên quan đến đời sống chính trị - xã hội; là thái độ, niềm tin, lý tưởng, ý chí, bản lĩnh và hành vi chính trị [1].

Ý thức chính trị của sinh viên không thể tách rời ý thức chính trị chung của xã hội, của giai cấp, dân tộc. Sinh viên là một bộ phận đặc thù của xã hội, có đặc điểm về tâm lý, nhận thức, môi trường học tập, sinh hoạt, do đó, ý thức chính trị sinh viên có những biểu hiện riêng.

Ý thức chính trị của sinh viên được biểu hiện qua một số phương thức cơ bản sau:

Biểu hiện trong nhận thức, học tập chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh

Sinh viên có thái độ học tập tích cực, chủ động nghiên cứu các môn học lý luận như là triết học Mác - Lênin, chủ nghĩa xã hội khoa học, kinh tế chính trị, tư tưởng Hồ Chí Minh, lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, ... sẽ nắm được các nguyên lý, quy luật, từ đó xây dựng thế giới quan khoa học và phương pháp tư duy logic, thể hiện ở tinh thần, thái độ chủ động nghiên cứu tài liệu về chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh thông qua việc đọc sách, tài liệu và tham gia các hoạt động ngoại khóa liên quan, các câu lạc bộ nghiên cứu lý luận chính trị...

Từ nhận thức đúng đắn, sinh viên có thái độ tích cực tham gia các hoạt động nghiên cứu, thảo luận, tham gia các cuộc thi, hội thảo về nghiên cứu lý luận chính trị, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, tích cực đóng góp ý kiến, thảo luận các vấn đề liên quan đến lý luận và thực tiễn chính trị, có ý thức tham gia vào các câu lạc bộ, nhóm học tập chính trị, nơi họ trao đổi về các vấn đề quan tâm, rèn luyện khả năng phản biện và ứng dụng kiến thức lý luận vào cuộc sống.

Niềm tin đối với sự nghiệp đổi mới và định hướng lý tưởng chính trị của bản thân trong quá trình học tập, rèn luyện

Thành công của sự nghiệp đổi mới giúp Việt Nam chuyển mình từ một quốc gia nông nghiệp lạc hậu trở thành một nước đang phát triển với nhiều thành tựu nổi bật. Tin vào đường lối đổi mới, các sinh viên tin vào con đường lãnh đạo đúng đắn của Đảng, giúp bảo vệ độc lập dân tộc và xây dựng một xã hội công bằng, văn minh. Họ biết áp dụng kiến thức về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh để lý giải các hiện tượng xã hội và đưa ra quan điểm đóng góp cho sự phát triển của đất nước. Sinh viên không chỉ học lý thuyết mà còn cố gắng ứng dụng kiến thức vào thực tiễn để giải quyết các vấn đề cụ thể trong xã hội.

Thái độ của sinh viên trong việc giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống dân tộc

Biểu hiện thái độ của sinh viên trong việc giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc được thể hiện qua nhận thức và hành động, nhất là lòng tự hào và ý thức trách nhiệm đối với văn hóa dân tộc. Sinh viên tự hào và tôn vinh giá trị văn hóa dân tộc, thể hiện qua thái độ tích cực tìm hiểu, học hỏi các kiến thức về lịch sử, các di sản văn hóa và những giá trị truyền thống như: tinh thần yêu nước, đoàn kết, cần cù trong lao động và học tập. Tự hào về những truyền thống văn hóa tốt đẹp, đã tồn tại và phát triển qua hàng nghìn năm. Có ý thức tôn trọng và bảo vệ văn hóa truyền thống bằng việc tích cực tham gia các hoạt động liên quan đến việc bảo tồn các di sản văn hóa như các lễ hội truyền thống, tôn vinh các phong tục tập quán tốt đẹp...

Nhận thức và ý chí chính trị của sinh viên trong việc thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước

Sinh viên là thế hệ trẻ, là đội ngũ trí thức tương lai và cũng là những người trực tiếp tham gia vào quá trình xây dựng, phát triển đất nước. Nhận thức đúng đắn về chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước giúp sinh viên hiểu rõ và đồng thuận với mục tiêu chính trị. Đó là yếu tố quan trọng,

vì ngày nay sinh viên được trang bị lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nên nhận thức sâu sắc hơn về các chủ trương, đường lối mà Đảng đã vạch ra. Từ nhận thức rõ trách nhiệm công dân, sinh viên thực hiện nghiêm chỉnh các quy định pháp luật, chính sách của Nhà nước, thực hiện nghĩa vụ công dân và bảo vệ, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, góp phần bảo vệ chế độ chính trị và sự ổn định xã hội.

Hành vi chính trị của sinh viên được biểu hiện trong việc tham gia các hoạt động đoàn thể chính trị - xã hội

Đây là cách để sinh viên thể hiện nhận thức và hành động cụ thể để tham gia vào quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Sinh viên có nhận thức chính trị đúng đắn sẽ tích cực tham gia các tổ chức đoàn thể như: Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên... tham gia vào các hoạt động của Đoàn Thanh niên là minh chứng cho ý thức chính trị và trách nhiệm với đất nước của sinh viên. Các phong trào như: “Mùa hè xanh”, “Tiếp sức mùa thi” và các hoạt động bảo vệ môi trường là nơi sinh viên thể hiện lòng yêu nước, tinh thần tình nguyện, và rèn luyện kỹ năng xã hội. Mang trách nhiệm là hội viên, họ sẽ tích cực tham gia vào các hoạt động của Hội Sinh viên, giúp họ rèn luyện đạo đức, nâng cao năng lực học tập và hội nhập, khẳng định vai trò của bản thân trong việc đóng góp cho sự phát triển của đất nước.

2.2. Những yếu tố tác động tới ý thức chính trị của sinh viên

Ý thức chính trị của sinh viên là một trong những nhân tố tinh thần, có sức mạnh góp phần giúp sinh viên vượt qua khó khăn của cuộc sống và cảnh giác trước những âm mưu phá hoại của kẻ thù, bảo vệ lý tưởng cao đẹp; đồng thời, khơi dậy lòng tự hào, niềm tin, ý chí, bản lĩnh kiên cường của con người xã hội chủ nghĩa, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và đổi mới đất nước hiện nay. Hiện nay, ý thức chính trị của sinh viên chịu sự tác động của những yếu tố sau:

Tác động của toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế.

Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế đang mở ra nhiều cơ hội cho sinh viên Việt Nam phấn đấu trở thành những công dân toàn cầu; được tiếp xúc nhiều hơn với đời sống chính trị thế giới, từ đó có thêm các tri thức chính trị, giúp sinh viên nâng cao nhận thức và trình độ chính trị.

Tuy nhiên, toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế cũng làm du nhập những luồng chính trị ngoại lai không phù hợp với chế độ chính trị xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam, làm một bộ phận sinh viên dao động về chính trị, thậm chí mất phương hướng, nhận thức sai lầm về chính trị. Lợi dụng quá trình toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, các thế lực thù địch đẩy mạnh thực hiện âm mưu “diễn biến hòa bình” với nhiều thủ đoạn ngày càng tinh vi, từ đó làm cho một bộ phận sinh viên dễ dẫn đến “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; nói, viết, làm trái quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước. Đặc biệt, các thế lực thù địch triệt để lợi dụng các phương tiện truyền thông xã hội để tuyên truyền, kích động, xuyên tạc, nhất là trước những sự kiện “nóng” về chính trị, tác động tiêu cực đến tư tưởng, tình cảm, niềm tin chính trị của sinh viên.

Tác động của tình hình kinh tế, chính trị - xã hội của đất nước.

Văn kiện Đại hội XIII của Đảng đã khẳng định: “Nhìn lại 35 năm thực hiện công cuộc đổi mới, 30 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, lý luận về đường lối đổi mới, về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của Việt Nam ngày càng được hoàn thiện và từng bước được hiện thực hóa” [3].

Tuy nhiên, trong công cuộc đổi mới toàn diện đất nước, phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, có một số bất cập, hạn chế đã tác động tiêu cực đến ý thức chính trị của sinh viên. Chỉ thị số 42-CT/TW, ngày 24-3-2015, của Ban Bí thư, “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030” chỉ rõ: “Một bộ phận giới trẻ giảm sút niềm tin, thiếu ý thức chấp hành pháp luật, sống thực dụng, thiếu lý tưởng, xa rời truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc. Một số ít thanh niên bị các thế lực thù địch lôi kéo, kích động chống phá sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc ta. Tình trạng tội phạm và tệ nạn xã hội trong giới trẻ diễn biến phức tạp” [2]. Văn kiện Đại hội X, nhiệm kỳ 2018 - 2023, của Hội Sinh viên Việt Nam đánh giá: “Một số ít sinh viên còn thờ ơ về chính trị, sống thiếu lý tưởng, lệch lạc về quan điểm sống, dễ bị ảnh hưởng

của những trào lưu không phù hợp với thuần phong mỹ tục, không lành mạnh, mắc các tệ nạn xã hội, vi phạm pháp luật. Không ít sinh viên thiếu ý chí phấn đấu, không tích cực học tập, thiếu kỹ năng thực hành xã hội, không đáp ứng được yêu cầu của thị trường lao động sau khi ra trường” [4].

Tác động từ môi trường chính trị - xã hội của các trường đại học hiện nay.

Quá trình tác động này biểu hiện thông qua các mối quan hệ của sinh viên trong suốt quá trình sinh hoạt và học tập tại trường. Đó là quan hệ giữa sinh viên với giảng viên, giữa sinh viên với lãnh đạo nhà trường, giữa sinh viên với các cơ quan, tổ chức trong nhà trường và quan hệ giữa các sinh viên với nhau.

Trong quá trình đào tạo tại trường, sinh viên được học tập, nghiên cứu các môn khoa học cơ bản, cơ sở, nhất là các môn lý luận chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh; được rèn luyện thông qua các hoạt động giáo dục chính trị, đạo đức, giáo dục truyền thống và các hoạt động chính trị - xã hội, hoạt động ngoại khóa. Mặt khác, đại đa số giảng viên của các trường đại học là những người có kiến thức sâu rộng, bản lĩnh chính trị vững vàng, có kinh nghiệm và đam mê với sự nghiệp trồng người, luôn gần gũi, tận tình giảng dạy, dìu dắt các thế hệ sinh viên. Thông qua đó, thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận, tác phong khoa học của sinh viên được hình thành, phát triển; cùng với đó, hệ thống tri thức chính trị, tình cảm, niềm tin vào mục tiêu, lý tưởng của Đảng, vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc được xây dựng và củng cố.

Chất lượng giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên hiện nay.

Hình thức, phương pháp giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên luôn có sự đổi mới phù hợp với tâm lý tuổi trẻ, hướng vào phát huy tính chủ động, độc lập, sáng tạo của người học, lấy người học làm trung tâm. Cùng với giáo dục chính khóa trong nhà trường, vai trò của các cơ quan, tổ chức chính trị - xã hội cũng được phát huy trong hoạt động giáo dục, nhất là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong các nhà trường đã có nhiều phong trào, hành động thiết thực đã tăng cường giáo dục, góp phần nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên; thực hiện mục tiêu của các nhà trường là đào tạo ra những thế hệ sinh viên không chỉ thành thạo về chuyên môn, nghiệp vụ, mà còn có lập trường kiên định, bản lĩnh chính trị vững vàng, có lòng yêu nước nồng nàn, có năng lực sáng tạo, có khả năng tiếp thu tri thức mới, đi đầu trong các phong trào hành động cách mạng của tuổi trẻ.

Bên cạnh những mặt tích cực, giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên hiện nay còn có những hạn chế nhất định. Ở một số trường, việc dạy và học các môn lý luận Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh chưa được coi trọng đúng mức; một số giảng viên, sinh viên, thậm chí cả các bậc phụ huynh coi đó là môn học phụ, việc dạy và học chưa tạo được hứng thú cho người học, chất lượng chưa cao. Nội dung, chương trình, phương thức giáo dục chậm đổi mới, chưa thật gắn kết, phù hợp, thiếu hấp dẫn, lôi cuốn sinh viên. Đội ngũ làm công tác giáo dục lý luận ở nhiều nơi còn thiếu về số lượng, chất lượng chưa đáp ứng yêu cầu. Những tồn tại này gây ảnh hưởng đến ý thức chính trị của sinh viên. Một bộ phận sinh viên chưa có nhận thức chính trị đầy đủ, đúng đắn

3. Một số giải pháp nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên các trường đại học hiện nay

3.1. Nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên phải được coi là nhiệm vụ quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

Quán triệt chủ trương, quan điểm của Đảng ta về “Tăng cường giáo dục thế hệ trẻ về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, nâng cao lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, khát vọng vươn lên; nêu cao tinh thần trách nhiệm đối với đất nước, với xã hội”. Theo đó, các trường đại học cần có những giải pháp cụ thể, thiết thực để nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị cho sinh viên như: Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật; cung cấp thông tin về tư vấn, hỗ trợ pháp lý cho thanh niên; Giáo dục, nâng cao kiến thức, kỹ năng; tạo điều kiện để thanh niên bình đẳng về cơ hội học tập, nghiên cứu, đổi mới sáng tạo; Nâng cao chất lượng đào tạo nghề và việc làm bền vững cho thanh niên; phát triển nguồn nhân lực trẻ chất lượng cao; Bảo vệ và nâng cao sức khỏe cho thanh niên; Phát huy vai trò của thanh niên trong tham gia phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc [7].

3.2. Nâng cao chất lượng giáo dục chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong các trường đại học

Cần quan tâm đặc biệt đến vấn đề giáo dục chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong các trường đại học, cao đẳng. Đổi mới toàn diện việc dạy và học chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh tại các trường đại học, cao đẳng. Trước hết, xây dựng chương trình các môn lý luận cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh hiện nay phải bảo đảm tính mở, thường xuyên bám sát sự phát triển của lý luận và thực tiễn, nhất là về sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta. Thứ hai, “đổi mới nội dung, chương trình giáo dục chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh phù hợp với yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, gắn lý luận với thực tiễn, khắc phục sự trùng lặp, khép kín” [3]. Thứ ba, kết hợp tổ chức diễn đàn học tập, nghiên cứu trực tuyến nhằm trao đổi, thảo luận những vấn đề lý luận chính trị, qua đó làm sâu sắc kiến thức lý luận chính trị cho người học. Thứ tư, việc giảng dạy và học tập các môn lý luận chính trị phải hướng tới mục tiêu người học nhận thức được một cách sâu sắc, căn bản tri thức của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng. Thứ năm, “Xây dựng cho được đội ngũ giáo viên lý luận chính trị thật tâm huyết, yêu nghề, tuyệt đối trung thành, có niềm tin, có kiến thức về các môn học một cách sâu sắc, cập nhật, gắn với thực tiễn. Đây là nhân tố quyết định sự thành công của việc tiếp tục đổi mới học tập lý luận chính trị trong các nhà trường” [6].

3.3. Phát triển kỹ năng tư duy chính trị và phản biện xã hội cho sinh viên

Các nhà trường cần tạo môi trường cởi mở cho sinh viên tham gia thảo luận các vấn đề chính trị - xã hội, từ đó phát triển khả năng tư duy phản biện, phân tích và đưa ra quan điểm cá nhân một cách khách quan, có căn cứ. Đồng thời, nâng cao hơn nữa khả năng đánh giá và phân tích thông tin, sinh viên cần được hướng dẫn cách tiếp cận, phân tích thông tin chính trị - xã hội một cách chính xác, khoa học. Việc tăng cường kỹ năng này sẽ giúp sinh viên tránh bị ảnh hưởng bởi các thông tin sai lệch và có khả năng bảo vệ quan điểm chính trị của mình dựa trên nền tảng lý luận và thực tiễn.

3.4. Tăng cường các hoạt động ngoại khóa, hoạt động chính trị - xã hội cho sinh viên

Tăng cường hơn nữa, tạo điều kiện cho sinh viên tham gia các hoạt động của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên; sinh viên cần được khuyến khích tham gia các phong trào, hoạt động đoàn thể, tình nguyện của Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên như “Mùa hè xanh”, “Tiếp sức mùa thi” hoặc các hoạt động bảo vệ môi trường. Đây là cơ hội để sinh viên rèn luyện kỹ năng xã hội, xây dựng tinh thần đoàn kết và ý thức trách nhiệm với cộng đồng.

Đảng ủy, ban giám hiệu, các tổ chức đoàn thể trong nhà trường cần tổ chức nhiều diễn đàn, hội thảo, tọa đàm, tạo cơ hội cho sinh viên tham gia các diễn đàn chính trị - xã hội, nơi họ có thể thảo luận về các chủ đề trong nước và quốc tế. Những buổi thảo luận này giúp sinh viên hiểu sâu hơn về vai trò của Đảng và Nhà nước trong sự nghiệp đổi mới, từ đó nâng cao ý thức chính trị.

3.5. Tạo môi trường rèn luyện bản lĩnh chính trị cho sinh viên

Cần có biện pháp khuyến khích sinh viên tham gia đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực, bài trừ các tệ nạn xã hội. Điều này giúp sinh viên rèn luyện bản lĩnh chính trị, sẵn sàng bảo vệ lý tưởng cách mạng và nền tảng tư tưởng của Đảng. Để sinh viên phát triển về ý thức chính trị, các nhà trường cần tạo điều kiện để sinh viên có thể tham gia vào các tổ chức chính trị hoặc các chương trình trao đổi sinh viên quốc tế, để sinh viên có thể học hỏi và rèn luyện bản lĩnh chính trị của mình thông qua giao lưu, học tập và trao đổi kinh nghiệm.

Khuyến khích, động viên sinh viên tích cực nghiên cứu lý luận chính trị, từ đó phát triển khả năng tư nhận thức và đánh giá các vấn đề xã hội. Các câu lạc bộ nghiên cứu, học tập lý luận chính trị cần được quan tâm phát triển tại các trường. Sử dụng công nghệ và truyền thông để phổ biến thông tin chính trị một cách hiệu quả, kịp thời và chính xác để sinh viên được cập nhật những tình hình thời sự trong nước và quốc tế.

4. Kết luận

Nâng cao ý thức chính trị không chỉ giúp sinh viên hiểu rõ hơn về trách nhiệm công dân và vai trò của họ trong việc bảo vệ chế độ, mà còn giúp định hướng lý tưởng, niềm tin chính trị và định hình tư duy phản biện đối với những vấn đề xã hội, góp phần xây dựng một thế hệ trí thức trẻ có nhận thức đúng đắn và tinh thần cống hiến cao. Để nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên Việt Nam hiện nay cần có chiến lược giáo dục chính trị cụ thể, kết hợp giữa việc nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị với phát triển kỹ năng tư duy phản biện và tạo môi trường thuận lợi cho sinh viên tham gia các hoạt động chính trị - xã hội. Việc này không chỉ giúp sinh viên nâng cao ý thức chính trị, bảo đảm sinh viên không bị ảnh hưởng tiêu cực bởi các yếu tố bên ngoài, giữ vững lập trường XHCN mà còn giúp sinh viên trở thành những công dân có trách nhiệm, đóng góp vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong hiện tại và tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] C. Mác và Ph. Ăng-ghe-n: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, t. 3, tr. 55
- [2] Chỉ thị số 42-CT/TW, ngày 24-3-2015, của Ban Bí thư, “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030”
- [3] Đảng cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, t.I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.33.
- [4] Hội Sinh viên Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu lần thứ X, nhiệm kỳ 2018 - 2023, Hà Nội, 2018, tr. 23
- [5] Hồ Chí Minh: Toàn tập, t.12, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.470, 647.
- [6] Kết luận số 94-KL/TW, ngày 28-3-2014, của Ban Bí thư, “Về tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân”
- [7] Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 4-11-2013, của Hội nghị Trung ương 8 khóa XI, “Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”
- [8] Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật Hà Nội, 2021, t. I, tr. 103, 168
- [9] V.I.Lênin: Toàn tập, t.4, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2005, tr. 232.

ABSTRACT

Enhancing political awareness among university students today

University students represent the nation's intellectual resources and play a crucial role in safeguarding revolutionary achievements and contributing to national development. Given their youthful characteristics and their ongoing academic and personal development, political awareness is particularly important in shaping their aspirations and commitment to societal progress. This paper identifies key manifestations and factors influencing students' political awareness, then proposes solutions to enhance their political consciousness, ensuring they develop into responsible and engaged citizens.

Keywords: *Political awareness, students, university, solutions.*